

ELEMENTE PENTRU PROIECTAREA UNUI SISTEM INFORMATIC AL PATRIMONIULUI CULTURAL NAȚIONAL

NICOLAE BADEA

Institutul central pentru conducere
și informatică

Institutul central pentru conducere și informatică a luat contact cu problematica evidenței patrimoniului cultural național în momentul în care specialiștii angrenați în această activitate și-au dat seama că o organizare de tip tradițional — oricât de perfect integrată ar fi ea — nu mai poate răspunde normelor actuale de eficiență și operativitate cerute astăzi sistemelor de evidență.

Compartimentul de evidență centralizată a patrimoniului cultural național din cadrul C.C.E.S. ne-a oferit date edificatoare din punct de vedere cantitativ, precum și un număr de formulări de cerințe specifice domeniul culturii care, prin ele însele, pot constitui o argumentare în favoarea proiectării unui sistem informatic modern. În acest sens, C.C.E.S. a devenit pentru noi un beneficiar deosebit de interesant cu atât mai mult cu cât problematica oferită este inedită pe plan național. Până în anul 1979, conform contractului încheiat cu C.C.E.S., Institutul central pentru conducere și informatică va trebui să furnizeze proiectul unui sistem informatic viabil, apt să furnizeze cu maximum de operativitate răspunsurile scontate.

Este cunoscut sistemul actual de realizare și de centralizare a acestei evidențe. Primul pas pe care sintem pe cale a-l întreprinde este tocmai evaluarea sistemului existent pentru a vedea în ce măsură acesta se poate preta unor simple optimizări sau unor transformări radicale.

Problema care ni se pare a fi de primă importanță este aceea a centralizării informațiilor. După cum reiese din metodologia organizării evidenței elaborată de C.C.E.S. există un nivel local de evidență — al marilor unități deținătoare — unul în profil teritorial — al celor 40 de oficii pentru patrimoniul cultural național județene și unul central — pe plan național — la nivelul C.C.E.S. Cu alte cuvinte, informațiile privind bunurile culturale se impun prelucrate atât pe plan județean cât și central. S-a constatat că această prelucrare nu este asigurată astăzi decît pe plan central.

Fig. 1

MUZEE	UNITATI SOCIALISTE	UNITATI DE CULT	DETINATORI PARTICULARI	ORGANIZATII OBSTESTI
-------	-----------------------	--------------------	---------------------------	-------------------------

FISE
ANALITICE
DE EVIDENTA

OFICIUL JUDETEAN PENTRU
P.C.N.

CENTRUL TERITORIAL
DE
CALCUL ELECTRONIC

B.D.T. A
P.C.N.

C.C.E.S. = CONSILIUL CULTURII SI
EDUCATIEI SOCIALISTE
P.C.N. = PATRIMONIUL CULTURAL NATIONAL
I.C.I. = INSTITUTUL CENTRAL PENTRU
CONDUCERE SI INFORMATICA
B.D.T. = BAZA DE DATE TERITORIALA

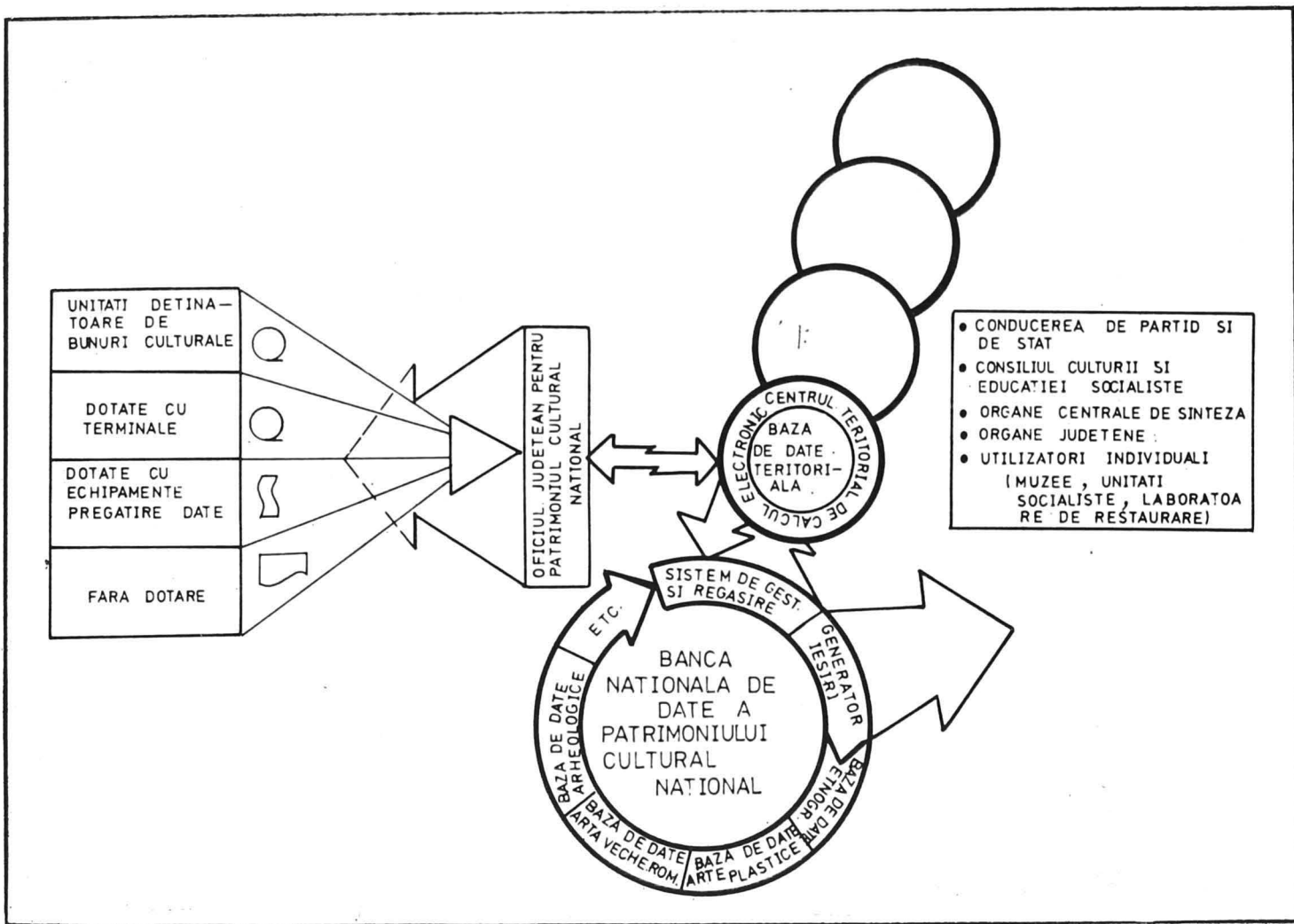
C.C.E.S.

DIRECTIA ECONOMICA
SI A P.C.N.
OFICIUL DE CALCUL
AL
C.C.E.S.

CENTRUL DE
CALCUL AL
I.C.I.

B.D.N.
B.D.T. ETNOGRAFIE
B.D.T. ISTORIE
E.T.C.

Fig. 2

Metodologia unitară de organizare-depozitare a fișelor analitice de evidență și utilizarea indexării coordonate, ca primă etapă în prelucrarea informațiilor, conferă actualului sistem un grad destul de ridicat de organizare. Aplicarea acestei metodologii este însă inegal realizată și aceasta se datorează dificultăților reale pe care le întâmpină cei angrenați în munca de evidență. Aceste dificultăți se referă atât la cantitatea foarte mare de informații ce se impun prelucrate — sint estimate cca 10 milioane de documente — cât și la lipsa personalului calificat în domeniul informaticii. Fie doar numai aceste două aspecte și, iată, avem suficiente argumente în favoarea proiectării unui sistem informatic.

Un sistem informatic pentru patrimoniul cultural național ar trebui să asigure, în primul rînd, o mare operativitate în prelucrarea informațiilor, în înmagazinarea și regăsirea acestora. De asemenea, el ar trebui să impună norme și obligații ce ar urma să fie respectate de către toți specialiștii din oficiile pentru patrimoniul cultural național. În acest sens, întrevădem ca o ipoteză de lucru angrenarea centrelor teritoriale de calcul electronic în munca de prelucrare primară a informațiilor. Informaticienii, în colaborare cu specialiști din oficiile județene pentru patrimoniul cultural național, vor putea furniza organismului central, respectiv Consiliului Culturii și Educației Socialiste, în locul fișelor analitice de evidență — care astăzi, din punct de vedere calitativ, se înscriu sub cerințele C.C.E.S. — suporturi cu informații normalizate, apte de a fi convertite și prelucrate. Firește, într-o asemenea perspectivă, C.C.E.S. va trebui să aibă în subordine un oficiu de calcul, să fie dotat cu echipament, să fie în posesia unor programe care să asigure prelucrarea.

Astfel, imaginîndu-ne un sistem informatic ierarhizat, ne vom putea gândi la proiectarea unei bănci de date culturale, la o rețea de baze de date interconectate. Realizarea unei rețele informatice, care să conexeze oficiile județene pentru patrimoniul cultural național prin intermediul centrelor teritoriale de calcul electronic, ar rezolva problemele foarte complicate ale actualizării informațiilor și urmăririi circulației bunurilor culturale.

Evidența patrimoniului cultural național, imaginată ca rețea de baze de date interconectate, va putea înlesni luarea unor decizii cu mult mai fundamentate în legătură cu ocrotirea patrimoniului cultural național, prin participarea tuturor factorilor angrenați în munca de evidență. Se vor putea stabili, de asemenea, modalitățile optime de aderare și formulare a cererilor de prelucrare, ritmul și statutul acestora.

Am încercat, foarte pe scurt, să prezentăm cîteva din intențiile Institutului central pentru conducere și informatică în legătură cu proiectul de sistem solicitat de C.C.E.S. Firește, cele expuse nu reprezintă soluția noastră finală, ci doar propuneri pe care deja le-am pus în discuție.

Ceea ce trebuie însă reținut este faptul că Institutul central pentru conducere și informatică va asigura asistență de specialitate atât înainte, cât și după implementarea sistemului, punînd la dispoziția

C.C.E.S. o metodologie precum și toate celelalte elemente necesare constituirii sistemului informatic al patrimoniului cultural național.

Vor trebui, pentru aceasta, parcurse un număr de etape obligatorii, vor trebui realizate testări prealabile. Problematika patrimoniului cultural național este pentru informaticienii inedită. La rindul lor, soluțiile pe care le vom propune vor fi, în mare măsură, inedite. Vom utiliza, este propabil, limbaje de programare cu mult mai apropiate de limbajul natural; se va asigura independența structurilor logice a datelor de structura lor fizică etc. De asemenea, vom angrena în munca noastră de proiectare pe specialiștii din rețeaua muzeală a C.C.E.S. și oficiile pentru patrimoniul cultural național, istorici și arheologi, istorici de artă și filologi, etnografi și naturaliști. Ne punem mari speranțe într-o asemenea colaborare și participare. De aceea, prezenta consfătuire nu poate fi decit de bun augur.

SUGGESTIONS FOR DESIGNING AN INFORMATIC SYSTEM FOR NATIONAL CULTURAL PATRIMONY

ABSTRACT

The designing of an informatic system for National Cultural Patrimony registration is a new and extremely complex subject for a Computing Centre. The evaluation of the existant system revealed the opportunity of improvement by designing a new system that should have the aid of a computer. In this respect it is necessary for the beneficiary of this design to be equipped with computing facilities and the specialists involved in this action to be particularly trained in this field.

The draft of the designed system that was suggested starts from the idea of establishing an informatic network of National Cultural Patrimony County Offices through the territorial Computing Centres. In this way it is possible to have the assurance of a strict validation of the information that is circulated and centralized making use of a computer process control.

LE PROJET D'UN SYSTÈME INFORMATIQUE DU PATRIMOINE CULTUREL NATIONAL

RÉSUMÉ

Le projet d'un système informatique pour le traitement des données qu'offre l'inventaire général de notre patrimoine culturel national est un sujet inédit et très complexe pour un Centre de calcul électronique. Une analyse que l'auteur a faite en partant du système existant a démontré qu'il serait utile de projeter un nouveau système qui puisse bénéficier des avantages qu'offre le traitement automatique.

Dans cette perspective il est recommandable que le bénéficiaire d'un tel projet soit doté d'un ordinateur et de ses périphériques d'une part et d'assurer la spécialisation des cadres nécessaires à la réalisation des programmes, à leur mise en application et à leur intégration dans un nouveau système.

L'avant-projet du système que l'auteur propose a comme point de départ l'hypothèse d'un réseau informationnel pouvant englober les offices départementaux du patrimoine culturel national grâce à la participation des centres territoriaux de calcul. Ainsi on assurerait un contrôle strict des informations véhiculées et la possibilité d'une centralisation informationnelle d'une grande efficience.